

Bilag til L. t. F. om Lens, Stamhuses og Fideikommissgodrsers Overgang til fri Ejendom.

genstande m. v. af almindelig Interesse, som findes paa flere af Majoraterne, saavel som af de derværende Bygninger af særlig arkitektonisk Interesse, og ligeledes har man anset særlige Bestemmelser til Beskyttelse af Fredskovene paa Majoraterne for nødvendige. Bestemmelsen om det offentlige Forkøbsret til Skove af almen Interesse kan f. Eks. tænkes benyttet af et Par Købstæder, hvis mest benyttede Lystskov nu hører under et Majoratsgods, men menes i øvrigt ikke at ville blive brugt i større Omfang.

Det er den paa Overtagelsestidspunktet eksisterende Besidder, der faar Besiddelsen som fri Ejendom, og denne vil herefter falde ind under de almindelige Arvegangsregler, medens den for Majoratsbesiddelserne hidtil gældende særlige Sukcessionsret bortfalder. Denne Forandring vil naturligvis særlig føles af nærmeste Sukcessor, men vil iøvrigt ogsaa kunne komme til at gribe ind i fjernere Sukcessorers Forhold, og man har da ogsaa skønnet det rimeligt, at der ydedes en passende Erstatning for Sukcessionsrettens Bortfald. Nogen Ret dertil menes den sukcessionsberettigede Slægt ganske vist ikke at have. Det kan nemlig ikke anses tilstrækkeligt at henvise til § 80 i Grundloven af 1915, idet denne Paragraf naturligvis i den her givne Forbindelse maa ses i Sammenhæng med samme Lovs § 91, der bestemmer, at det ved Lov nærmere skal ordnes, hvorledes de her omhandlede Besiddelser kan overgaa til fri Ejendom. Dette menes ikke at kunne opfattes paa anden Maade, end at Lovgivningsmagten frit kan vælge Vejen og Formen og altsaa ogsaa frit kan bestemme, om der ved Majoratsgodsernes Overgang til fri Ejendom skal ydes de sukcessionsberettigede Erstatning og da hvilken. Dertil kommer, at disses Ret til Majoratsgodserne, om den vel end ikke fuldt ud kan sidestilles med en *almindelig* Arveret, saa dog skønnes at være ret nær beslægtet dermed, og bestaaende Arvegangsregler maa Staten til enhver Tid kunne ændre, naar Tidernes Udvikling og Forholdenes Forandring kræver det. Derimod skønnes det, at Billighed taler for, at der tages rimeligt Hensyn til de nærmestfølgende Sukcessorer. Fastslaaet en ufravigelig Regel derfor har man dog ikke gjort, alene af den Grund at dette ikke vilde stemme med den Forslagets Grundtanke, at en frivillig og efter de givne Forhold nøje afpasset Afvikling er at foretrække, men man har opstillet

en almindelig Norm, som i de allerfleste Tilfælde menes at ville være fyldestgørende, og som derfor ogsaa kun bør fraviges, hvor særlige Forhold er til Stede. Denne Erstatningsnorm gaar ud paa, at Halvdelen af Besiddelsens Værdi sikres de 3 Personer med $\frac{1}{3}$ til hver, der i Tilfælde af at Majoratet var vedblevet at bestaa, i Rækkefølge vilde have tiltraadt Besiddelsen ved de 3 nærmest paafølgende Besidderskifter, og Sikringen sker derved, at den nævnte Halvdel henlægges under Overformynderiets Forvaltning og saaledes, at Udbetalingen til fri Raadighed først sker, naar de paagældende tiltræder Arven.

En saadan midlertidig Baandlæggelse indeholder desuden den væsentlige Fordel, at der da kun i ganske særlige Tilfælde behøver at træffes Foranstaltninger til Forebyggelse af, at de mod Pant i fast Ejendom udlaaente Fideikommissmidler ved Majoratsbaandets Ophævelse skal blive opagt i større Omfang, end det ellers kunde være ventet, saaledes som dette for alle Tilfældes Skyld i § 10, 2det Stykke, er foreslaaet paalagt Lensnævnet.

Afgørelsen af alle Enkeltheder ved Gennemførelsen af den her foreslaaede Ordning tænkes henlagt til et Nævn bestaaende af 5 Medlemmer, hvoraf Regeringen vælger de 3 og vedkommende Besidder de 2 Medlemmer. For at opnaa, at Afgørelserne for de enkelte Majorater kan blive saa ensartede som muligt, maa det anses for bedst, at de 3 af Regeringen udnævnte Medlemmer eller i hvert Fald den af disse, som fungerer som Formand for Nævnet, indtræder i samtlige de for de enkelte Majorater nedsatte Nævn. Af samme Grund er det skønnet hensigtssvarende, at der indrettes et Overnævn, for hvilket Lensnævnets Afgørelser kan indbringes, saa snart 2 af dettes Medlemmer forlanger det, hvilket vil have den Betydning, at dette kan paakaldes alene af Besidderens Repræsentanter. Det er dog ingenlunde Hensigten, at Overnævnet skal virke som en almindelig Appellinstans til fornyet Undersøgelse af samtlige Lensnævnets Afgørelser. Overnævnet skal kun underkaste Lensnævnets Afgørelser en ren retlig Prøvelse og skal desuden, om det finder, at disse er stridende mod Bestemmelserne i nærværende Lov, ikke selvstændig kunne omgøre dem, men alene kunne vise Spørgsmaalet tilbage til Lensnævnet til fornyet Undersøgelse. Skulde imidlertid Resultatet heraf atter blive indanket for Overnævnet,